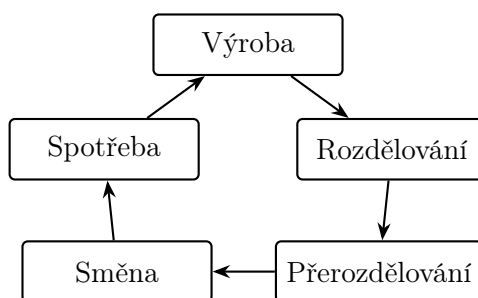

Tržní ekonomika – hospodářský proces

1 Hospodářský proces – základní přehled

- Hospodářský proces je souhrn činností, při nichž se vyrábějí statky a služby, rozdělují se mezi členy společnosti a spotřebovávají.
- Tvoří uzavřený cyklus – spotřeba vede ke vzniku nových potřeb, čímž se opět spouští výroba.
- Základní fáze hospodářského procesu:

2 1. Výroba

2.1 Charakteristika

- Přeměna výrobních faktorů (půda, práce, kapitál) na statky a služby.
- Cílem je uspokojení lidských potřeb.
- Vzniká užitná hodnota – schopnost statku či služby uspokojit potřebu.

2.2 Příklad

- Zemědělství – pěstování obilí.
- Průmysl – výroba automobilu.
- Služby – vzdělávání, zdravotnictví.

3 2. Rozdělování

3.1 Charakteristika

- Rozdělení výsledků výroby mezi jednotlivé účastníky ekonomiky podle vlastnictví výrobních faktorů.
- Příklady odměn:
 - mzda za práci,
 - renta za půdu,
 - úrok za kapitál,
 - zisk pro podnikatele.

4 3. Přerozdělování

4.1 Charakteristika

- Další úprava původního rozdělení, prováděná státem.
- Cílem je větší spravedlnost a solidarita ve společnosti.
- Příklady: daně, sociální dávky, důchody, podpora v nezaměstnanosti.

5 4. Směna

5.1 Charakteristika

- Proces výměny statků a služeb mezi jednotlivými subjekty.
- Probíhá na trhu – střetává se nabídka a poptávka.
- Směna umožňuje specializaci a dělbu práce.

6 5. Spotřeba

6.1 Charakteristika

- Užívání statků a služeb k uspokojení potřeb.
- Konečná spotřeba – u domácností (jídlo, oblečení).
- Výrobní spotřeba – ve firmách (suroviny, energie).

7 Shrnutí tématu

- Hospodářský proces je základním pilířem tržní ekonomiky.
- Skládá se z pěti fází, které tvoří uzavřený cyklus.
- Žáci by měli rozumět jednotlivým fázím a jejich propojení.

Pracovní list – Hospodářský proces

Jméno: _____ Třída: _____ Datum: _____

1. Vysvětli vlastními slovy, co je hospodářský proces.

2. Vyjmenuj a stručně popiš pět fází hospodářského procesu.

3. Doplň příklady:

- Výroba:
- Rozdělování:
- Přerozdělování:
- Směna:
- Spotřeba:

4. Proč tvoří hospodářský proces uzavřený cyklus?